

نومبر ۱۵ هره روره .
سنه لکي پوسنه ايله ۷,۵ ليرا .
(اجنبي مملکتلر ايجين ۷,۵ دولار) .

ابونه واعلان ايشلري ايجين استانبول بوروسنه
مراجعت ايديلير .
يازي ايشلرئك مرجعي آنقره مرکوزدر .

حيات

ميازه رانما ميازه ... دنيايه راهلر بيره حيات قاتالم ...
- نچمه -

اداره مرکزی :

آنقره ده ، استانبول جاده سنده آنقره
معارف اميلکي يانئده کي داتره

استانبول بوروسي :

استانبولده ، آنقره جاده سنده ۸۷ نومروه
داتره مخصوصه

صافي : ۵۸

آنقره ، ۵ کانون ثاني ، ۱۹۲۷

۳ نجي جلد

حيات ، يکي سنبلي محترم قارئلرئنه تبرئک ، مملکت دولت ايجوره ايدري معادنلرئمني ابرور

صاحبه :

علم مؤسسه لرمز

سف ، سويله نيله من . کرک اسکي مکتب طيه
کرک يکي طب فا کولئسي آوروپادن اوکره ند يکي
علمي مه تودلري مملکتده تطبيق ايتمکه ، تدقيقات
ياقمغه ، عمومي ترقيات طيه يه اشتراك ايتمکه ،
بوايشلرده يارديم ايدم جک ذهنتده شا کردلر
يتيشدير مکه پک آزموفق اولشدر . بوفکرک
آشاغی يوقاري بوتون علم مؤسسه لرمزه تطبيق
ايديله بيله جکني سويله دکدن صوکرآ ، بونک
سبيلرئني و چاره لرئني آرامغه چاليشلم .

اولا : مملکت مزده هنوز يوکسک تدريس
و علم مسلکي يوقدر . ابتدا آسيستانلقدن ، معلم
معلونلکنندن باشلايه رق بوتون حياتي معين
برضايه وقف ايتمش نسانلره تصادف ايديله مسي
بوندن دولاييدر . حياتنک اک فعال دوره سني
باشقا ايشلرده بيراندقدن صوکرآ تدريس و تدقيق
ساحه سنه کيرهن ، ياخود هيچ استعداد وقابليتي
اولماديني حالده صرف تصادف سوقيله و يامعشت
بلاسييله بر دفعه او مسلکه کيرمش بولونان
انسانلره ، چوق صيق بر انضباط معنوي يه مالک
« آقاده ميک » بر مسلک حياتنک چتين امتحانلره
يتيشديره جکي قابليت مخصوصه ايله مجهز مفکورہ جي
انسانلرک تشکيل ايدم جکري مؤسسه لر آراسنده ،
البته چوق بويوک برفرق واردر . بو کونه قدر بزده علم
مسلکرينک موجود اولمامه سنک سبيلرئني ده ،
مملکتک مادي ومعنوي عمومي حيات شرطلرنده
آرامق ايجاب ايدر .

اصلاحاتي حقنده يکي بر قانون حاضر لاماسي ،
اوروپايه طلبه اعزامي مسئله سنه يکيدن قوت
ويريله مسي ، بر قسم زراعت مکتبلرينک لغو
ايديله رک معلملرينک اوروپايه کونده ريله مسي ،
واونلرک يرينه محلي زراعت تدقيقلرنده بولونه جق
يکي انستيتور آچيلمه سنه تشبث ايديله مسي ،
معارف و کالتنک يکي يکي مختلف موزهلر وانستيتورلر
تأسييسي حقنده کي حاضر لقاري .. بوتون بونلر ،
يوکسک تدريساته و علم مؤسسه لرينه ويريلن
اهميتک کونندن کونه آرتديقنه کوزهل بر علامتدر .
اعتراف ايتمه لي زکه بو کونکي يوکسک مؤسسه لرمز
- پک نادر استثنالردن صرف نظر - برر تدريس
مؤسسه سندن عبارتدر ؛ بورالرده ، باشقا مملکتلرده
بايپلان تدقيقلرک نتيجه لرئ طلبه يه امکان مرتبه سنده
اوکره تيلير ؛ فقط بورالرده يکي يکي تدقيقات
بايپلديني ، بين الملل علمک ترقی وانکشافه خدمت
ايديلديکي ، مع الاسف ، يوق کيدر .. « طالب عطا
بک ، دارالفنونک اک اسکي و بناء عليه اک قوتلي
برفا کولئسي اولان طب فا کولئسي تاريخچه سي
حقنده کي اثرنده بوني اعتراف ايديبور : « اوروپا
ذهنتني ادر اک ايدن طب فا کولئسنک اوزهنتنک
بولديني مه تودلري بوراده تطبيق ايتمه سي ، او
مه تودلر ايله مملکتده طبي علملره متعلق تدقيقاتده
بولونمه سي لازم ايدی . . . مکتبک بوايشلرنده ،
اولکي وظيفه لرئ کي تماماً موفق اولديني ، مع التاء .

مملکت مزده دارالفنون فا کولئلرينک ويوکسک
تدريس مؤسسه لرينک آچيلمه سي اوقدر يکي
برشي دکلدري ؛ بونلرک اک اسکيسي بر عصرلق ،
اک يکيلري ده همان همان ربع عصرلق بر حياته
مالک بولونيورلر . بو مؤسسه لرئ قورمق
وانکشاف ايتدير مکه ايجون زمان زمان آوروپالي
متخصصلر کتيريلدي ؛ چوق دفعه لر و بالخاصه
مشروطيتدن صوکرآ واسع نسبتده اوروپايه
تحصيل ايجون کنجلر کونده ريلدي . بوتون
بو مؤسسه لرک پروگراملرنده ، تدريس اصوللرنده
متمادي تعديلات بايپله رق مماثل اوروپا مؤسسه
لرنده کي اک صوک پروگراملرک امکان داتره سنده
تطبيقه چاليشيلدي . ايشته بوفعاليتلر نتيجه سنده ،
يوکسک علم مؤسسه لر مزک ماضي يه نسبتله اولدجقه
مهم ترقی آديملري آتديغني انکار قابل دکلدري .
لکن ، مماثل غرب مؤسسه لريله مقايسه ايدنجبه ،
مؤسسه لر مزک ماده و معناً نه قدر کري
اولديغني کوره رک ، پک حقلي بر تلاشه دوشيورز ؛
و آراده کي ده رين بوشلغني دولدير مکه ايجون همز
کندی نقطه نظر مزه کوره تورلو تورلو
تديبرلر توصيه ايديبورز . دارالفنونمز ويوکسک
تدريس مؤسسه لرمز حقنده هيچ اورته دن
اکسيلمه ين تنقيدلر ، نصيحتلر ، مناقشه لر ،
مدافعلر ، شبه يوقکه ، هپ بو حقلي اندیشه دن
دوغيور . جمهوريت حکومتنک دارالفنون

(هه کەل) ک صنعت نظریه سی

فلسفه بختلری

« ادب » اخلاقده وظیفه لر قدر مهم عد اولونور . احتیاجلرک و ذوقلرک قسم اعظمه کوزه لک تلقیمز حاکمدر ، بناء علیه اقتصادی قیمتلر سلسله سی ده قسماً بدیی قیمتلر سلسله سنه تابعدر . بوقدر کنیش تأثیراتی اولان بر حادته لر صنفی لایقيله ندقیق اتمه دیکه اجتماعیات بزى تطمین ایله من .

عینی ادعای ته کنولوژی (آلیات) Technologie حقنده ایلری سوره بیلیز . انسانک الک مشهور تعریفلرندن بری « آلت یا یچی حیوان » اولاسی ده کیلمی در ؟ آلتک ایجادى ، برعینه اولارق انتقالی واستعمالی جمعیت ایچنده اولور . فقط نه درجه یه قدر اجتماعی حیات ته کنیکه تابعدر ؟ بونقطه لایقيله ندقیق اولونامشدر . واقعا مارکسیزملر عمومی برعمده اولارق اجتماعی حیاتک اقتصادی انکشاف درجه سنه بالخاصه استحصال واسطه لرینه ، آلتلرینه تابع اولدیغی ادعا ایله مشلردر . لکن بو « قبی » برأدادر . بری لایقيله وشبهه یه محل برافایاجی صورتده تنویرایده جک اولان آنجی واقعه لره مستندندقیقلر اولابیلیر . اوزمان مادیه تاریخیه نک حقى اولوب اولمادیغنه دائر بر حکم ویره بیلیز .

ته کنولوژی ندقیقلری برجهندن اولدجه ایلره . مشلردر : قبل تاریخی مطالعه ایدنلرک اللرینه کین الک مهم وثیقه لرآلتلردن عبارتدر . بوندن دولاییدرکه قبل تاریخیلر اسکی مدنیتلری و جمعیتلری تصنیف ایدرکن قوللانش اولدقلری آلتلره باقارلر : اسکی طاش دورى ، یکی طاش دورى ، برنز دورى الخ ... آنوغرافیا ایله مشغول اولانلرده ته کنولوژی یه اهمیت ویرمک مجبوریتنده درلر . ایوم موجود بر جوق ابتدائی جمعیتلرک تاریخی حقنده ینهمهم وثیقه اولارق قوللاندقلری آلتلری کوزا کنده بولوندرمق لازمدر . احوالده جمعیتلری طابق ایچون ته کنیکک اهمیتى کیم انکار ایده بیلیز ؟ فی الواقع بر آلتک قوللانیلماسی بوتون بر جمعیتی توصیف و دیگر لرندن تفریق و تمیزایدن بر حادته تشکیل ایده بیلیز . حتی ده افضله سی وار : آلتلر ، صنایع ، جمعیتلرک حدودلرینی دیگر هر هانکی بر اجتماعی حادته دن ده ا قوللانیله آشابیلیرلر . هر جمعیت قوموشوندن آلتلر ، اصوللر استعاره ایدر . بشریتک الک اسکی دورندن اعتباراً آلتلرک ، چایشما طرز لرینک برزمره ده حبس اولونامیوب دولاشدقلرینی کوردو یورز . حتی تقلید و تجارتک باشلیجه موضوعی اولوردر . لسان بر جمعیتله تحدید ایدلشدر ، دین ، حقوق ، اقتصاد ، لساندن برآزا کیسک ویا برآز فضله برنستنده ینه عینی تحدیداته معروضدر . بونلر ، حتی جمعیتک حدودلری خارجنده یاییلدقلری زمان بیله ، جاعتک کندی اوزرینه تأثیر ایله مسی ایچون برواسطه دن عبارتدرلر ، حالبوکه ته کنیک (آلت وچایشما طرزى) بر جمعیتک محیطی اوزرنده ایشله مک ایچون قوللاندیینی واسطه در . اونلر سایه سنده انسان طور اغه و محصور للرینه کیت کیده ده ا فضله حاکم اولویور . دیکک ته کنیکلر طبیعت ایله بشریت آراسنده درلر ، موس ته کنیکدن بحث ایدرکن وجده کلیور : « آلت » ، بر خارقدر ، آلتلردن مرکب اولان ماکنه ایکی مثل خارقدر ، ماکنه لر دن تشکیل ایدن صنایع خارقدرلرک

کاشانک اساس و جوهرینی تشکیل ایدن ضرورت ، بو فلسفه کوره بر برندن یوککک اوچ صورت یاراشمدر : **نفسی روح** (حیوانی فرد) ، **شیئی روح** (شخصی یا خود حقوقی شخصیت) ، **مطلی روح** (صنعت ، دین ، فلسفه یا خود علم روحی) . برنجی صورتک تلی **انسیاقلر** ، ایکنجی صورتک تلی **قانونه** و بونک الک بویوک ممثلی اولان **دولت** ، اوچنجی صورتک تلی ده بو روحلری کاشانک روحیه یکوچود یا به حق **مطلی روح** یا خود روح محضدر . یالکز بو صورتلر بر برلرینه او قادر باغلی و متسا ندرلرکه هر بریسی دیگرینک محکیمته استناد ایدر و آنجی بو سایه ده دوراییلرلر . باشقه بر تعبیرله حیوان اولادن دولت ، دولت اولادن ده علم و صنعت و دین وجود بولماز . احوالده که صوک صورتک انکشافی بهمه حال ایلک صورتلرک صاغلامفته وابسته در . بناء علیه حکم و اساسی بر دولتک قورولش اولدیغنک الک برنجی نشانه و محکی ، مطلق روحک انکشافیدر . بو ، اولایور واولامایورسه خسته یا خود ضعیف بر دولت ، جیلر لاشمش بر حیوان وارددر . ایشته « فکر حیاتنده کی دورغونلق » مسئله لرینک حلنده الک اساسی بر استقامت و بویوک تورک انقلابنک عزیم و شوق ایله قوه دن فعله چیقارتمق ایسته دیکی شمولی بر غایه .

..

خارقه سنک خارقه سیدر . آلت ، ماکنه ، صنایع (اجتماعی حیاتک بوتون کبری قالانی کبی) انسانى کندی فوقته یوککشمش ، فقط ، عینی زمانده ، کندندن دیشاری فیرلاشمدر . ته کنیکک ساحه سنه ده انسان « جیفت » در ، لکن حقوق و دینده اولدیغندن باشقه صورتده چیقندر . دینی وجدده ، اخلاقی فداکارلرده ، « آلتون بوزاغی » اطرافنده انسان و جمعیت کندی نفسلرنده ، کندی حدودلری ایچنده وقصورلریله باش باشه قالیرلر . عملی زه ناعتمده ایسه انسان حدودلرینی کریمه تیر . طبیعت ایچنده ترقی ایدر ، عینی زمانده کندی طبیعتی فوقته یوککله رک ترقی ایدر ، چونکه کندی طبیعتی عمومی طبیعته توفیق ایلر . اشیا نک فیزیقی ، کیمیوی ، میخانیکی نظامی ایله کندی آراسنده بر رعینیت وضع ایدر . یاراتیر و عینی زمانده کندی یاراتیر ، معیشت چاره لرینی تماماً بشری اولان اشیا یی و بواشیاده منقوش بشری فکرلری یاراتیر . حقیقی عقل عملی ته کنیک ایچنده بوغورولارق اورتابه چیقار .

اهمیتله مناقشه ایدیلن بر مسئله به تورک انقلابنک طوندیغی استقامتک شعور و حکمتی اشارت ایتمکدن عبارت اولان بو استطراددن سوکرا جوق اوریزینال اولان صنعت نظریه سنه کچه بیلیز .

روحک ظفری ، مطلق روحه ایریشمکله تماملا ندیغنه کوره صنعتک ماهیتی تشریح ایدیلکک ایجاب ایدر .

مطلق بر ایده آلیرمک قهرمانی اولان (هه کەل) نظرنده صنعت ، روحک ماده اوزرنده وقتندن اول واقع بر ظفریدر . صنعت سایه سنده درکه روح ، ماده یه حلول ایده رواونی کندی تصویرنه کوره بوغورور . یالکز تصویرنه وجود ویرمک ایچون قوللاندیینی ماده آز مطیع ویا عاصی بر خدمتجیدر ، بونی بوله کتیرمک تک بر طریق ونک بر صورته اولامادیغندن چار ناچار صنعتک مختلف شکللری یعنی **کوزه ل صنعتلر** حصوله کلیر .

صنعتک ابتدائی درجه سی اولان **معماری** ده روح ، ماده یی هنوز تام بر انقیاد آلتنه آلامادیغندن ماده عاصیلکنی محافظه ایدر . ساده جه رمزى اولان بو صنعتده شکل ، روحی دوغرودن دوغرویه افاده ایتکسزین ساده جه **ضاهر لایق** . اهراملر ، هند وچین معبدلری ، یونان معبدی ، قانه درالر ، جامعلر حیران اولونه جق رمزلردر . یالکز هیچ بریسی تام روحی افاده ایتیهوب رمزیشدیرمک ایسته دکلری روح ، آزارلنده کی مسافه لرک

ته کنولوژینک اهمیتى بو .. فقط آدمیلرینی پک یاواش آتیور . آنه سوسولوزیکک برنجی جلدی بیک صحیفه دن فضله اولدیغی حالده ته کنولوژی یه تخصیص ایدیلن طوی طوی « اوچ » صحیفه دن عبارتدر . حالبوکه ته کنولوژی ندقیقلری ایلره مدیکه جمعیت ومدنیت حقنده کی بیلکیمز ایسته ر ایسته من نقصان ، حتی چوروک اساسلره مستند اولاجقدر .

اجتماعیاتک دردلری بوندغی عبارت ؟ بوتون تورک قارئلر ، کونده لک ویا هفته لى غزته مقاله لرنده سیاسی مسئله لر دن بحث اولوندیینی وقت اکثریا « اجتماعیات قانونلری » نک ایلری سورولدیکنی کورورلر . عجباً اجتماعیات ایله سیاستک مناسبتی نه در ؟ اجتماعیاتک سیاسته فائده سی دوقونویورمی ؟ ونه نسبتده دوقونویور ؟ موسک تاس ایله دیکى نقطه لر دن بری ده بودر ، بونکله ده کله جک هفته مشغول اولاجتم .

محمد عزت

یو بولکلکی قادار متفرق قدر . فضله اولارق ، معمارینک قوللاندینی مالزیده فیزیک دنیا سنک الی مادی شیلریدر . معمارینک هیکل تراشی ، رسم و موسیقی به نسبتی ، معدنیاتک نباتات و حیواناته نسبتی کییدر . آزلرنده باش دوندورچی نسبتلر اولان و ازیچی بر احتشام عرض ایدن ییلدیزلر جهاتی آکدبران معماری ؛ جدیت و وقار و سسبز بر عظمتک افاده سی ، قونک هیچ تغیر قبول ایتمز بر آسایشی ، نامتناهیتهک سارصیلماز بر ستانوق و سی در ؛ فقط نه چاره که حیاتک بیکارجه انچه لکلیخی ، شائینک سوکمز کوزه لکلیخی و بر مکه قادر دکلدرد .

معماری بی تمیز ایندیره ن شکل و روح دوالیزی هیکل ده قایب اولغه باشلار . واقعا هیکل تراش ده آبلای اولان معمار کی مرمر ، طونج کی قایب بر ماده قوللانغده ایسه ده بونلری یوغوروب روحلشدیرمه سنی معماردن جوق ده ائی بیلیر . معمارک ساده جه رمزی اولان آترنده روحک افاده سته هیچ بر صورتله یارامایان تفرعات و خردوات واردرد . هیکلده ایسه هیچ بر نقطه روحدن خارج ، روحه خدمتدن اوزاق اولما یوب اولنک دوغروندن دوغرویه بر افاده و تجلیسیدر . یالکز و برمه دیکی شی ، روحک نظرلرده یووا یابان ذاتی یعنی تام کنیدیسی در . بونقصاتی رسم تلافی ایتمشدر . رسمک قوللاندینی مالزیده ، هیکل تراشی و معمارینک قوللانقلرندن بالنسبه ده اآز مادیدر ؛ چونکه بوماده آرتق اوچ بعدلی اولما یوب دوز بر سطحدر . درینک بوراده مناظر یاردیمله وجوده کتیریلن ساده بر کورو . نه به ارجاع ایدیلرک روحلشدیرلشدرد . بوتون بو موقیینه رغما حیاتک یالکز بر آتی و ره بیلیر و بونی ابدی بر تیده تثبیت ایتمک و بالنتیجه مادیلشدیرمکه مجبوردر ؛ بناء علیه روح ، ینه ماده ده محبوس قالش دیمکدر . ماده نک اسارتندن قور تولاماملری دولایسیله کرک معماری ، کرک هیکل تراشی و کرک رسم شیئی صنعت نامی آلتنده طولانیلرلر . بومشترک و صفلی دولایسیله درکه بر لرلندن آریلامایه رق بیکلرجه مختلف شکللرده اتحاد و امتزاج ایدرلر . صنعتک بویلاک اوچ شکلنک خارجی ، مرئی و مادی سجه سی ، موسیقی کی غیر مرئی و غیر مادی نفسی بر صنعته موقع و بر دیرر .

موسیقی ، حس و بونک نامتناهی انچه لکلی کی بر دیره قاورایچی بر حقیقته انسان روخنده کی الی محرم شیلری نشر ایتمه سنی بیلیر . یالکز معماری ، هیکل تراشی و رسمک تام قطب مقابلی اولدیغندن هر ضد شی کی تاغام بر صنعت اولقندن قور تولش دکلدرد . مکمل صنعت آنجق بوتون ضدلری جمع ایدن و هیچ بر ضدی خارجده بر اقایان ، دونیاتک آهنگدار بر وحدتی تمثیل و کندیسنده شیئی صنعت دونیایسه نفسی صنعت دنیا سنی آهنگدار بر صورتده توجید ایدن بر ترکیده اولابیلرکه بو ، صنعتلرک صنعتی اولان شهر در .

شعر ، سوزایله متعم و ممتاز بر صنعت اولدیغندن هر شیئی سوبله یوب افاده ایتمکی ، هر شیئی یکیدن

یارانمی بیلن جهان مشمول بر صنعتدر . شعرک موسیقی نسبتی هیکل تراشینک معماری به نسبتی کییدر . هیکل ده معمار کی الی قایا شکلده بر ماده قوللانغله برابر معمارک دوغروندن دوغرویه و برمه یوبده آنجق آز جوق فصیح بر رمز و برمه بیلدیکی مرمره هیکل تراش روح ، جان و ذکا و برر . شعرله موسیقی ده عینی

حلقه پیکار

[حلقه پیکار ، اوودوزک ازمیره ایلاک کیردیکی برک آیدر . اوورده و برین ایلاک شهیدلرک خاطر سنی اوزونده « وطن و ناموس » یازیلی اولان متواضع بر مرمر آیده یاشانییور .]

وطن داش ! حر آلتک حر وطنکده
منته بر کره بورده اکیلین !
دوشون که بومرمر مزار یاننده
طا بدیفک کعبه دن اوزاق ده کلک .

ازمیره ایلاک اوکجه قاوشوق ایچین
اوک صفده قوشانلر بورده یاتییور .
بو آنده دو بدیفک غروری ، ایچک
اونلرک دو کدیکی قایله طاتییور .

حرمله آک بورده کوزه ل ازمیری
کورمکه دو یمادن کوز بونلری
ییلرجه یوردکی قایلایان کیری
قایله کیده رهن قهرمانلری .

اونلرک مبارک بوره کلرنده
دینجه بن حسرتک رمزیدر بوطاش .
قلبکک الی عزیز اولان یرنده
بوعلوی تحسیر یانین وطن داش !

چیرینان کوکلاکله بوقبر اوکنده
برده رین عبادت خشخشیله صوص !
قارشیکده دور و یورایسته اوگونده
قور تولان اثرلر : « وطن و ناموس »

وطن داش ، بومرمر مزار یاننده
طا بدیفک کعبه دن اوزاق ده کلک ،
یوکسه لن حر باشک ، حر وطنکده
منته بر کره بورده اکیلین !

ازمیر ، ۱۹۲۷

نجم المصطفی خلیل

شیئی یعنی صدای قوللانغله برابر موسیقیشناسک آلتده مبهم و بلیر سبز بر حس افاده ایدن صدالرشاعرک آلتده قونوشان بلیری بر سوز ، بر دیل اولور . بر موسیقی پارچه سی معمار بر اثر کی الی مختلف تفسیرلره مساعد رمزی بر آیده دن فضله برشی اولامازکن شعر بور رمزی تمام اروحک بو یوندورونی آلتده آلیور . معمار کی ، ییلدیزلرک ماوراسنده کی عرشنده اوطوران الوهیتی خاطر لایغله اکتفا ایدرکن هیکل تراشی بونی

بره ایندیرر . موسیقی ، نامتناهی بی حیده احلال ایدرکن شعر بونی نامتناهیتهک حق اولان طبیعت و تاریخ کی حدود سز بر ساحه کوندردر . شعر ، شاعره الهام و بره ن آله کی کله قادرو توکنمز بر قدرندرد . معمار کی ایله موسیقی وحدت الوهیتی بر روح ایله دامغه لیدرلر . مفکوره بی کوکلردن بره ایندیره ن هیکل تراشی ایله شعر ایسه یانه ییست یعنی وحدت وجودی صنعتلردر . معمار کی و موسیقینک صادق دین معقلری اولماسی بوندردر ؛ هیکل ، رسم و شعره کلنجه بونلر ده دینی ایمانه خدمت ایتمشله ده اولکیلر قادار صداقله انقیاد ایتمکدن اوزاق قالش لردرد . هیکل تراش بر بنبر سدر ، طاشیدینی وحدت وجودی روح دولایسیله درکه برودیلک مسلمانلق و دیلک پروتستانلر طرفندن هر دو لوالوهیت رسملری مکروه کورولشدر . شعر ایسه الی بویوک ظفرلری دینی هوانک خارجنده وجوده کتیرمشدر . (شه کبیر) (مولیر) ، (کونه) ، (بایرون) کی الی بویوک شاعرلر (سوفول) ، (پندار) ، (ثورپید) کی بنبرست شاعرلردن فضله خرستیان دکلدردلر . بوتون صنعتلرک خلاصه و روحنی تمثیل ایدن شعر ، هم نحت ، هم رسم ، هم ده تنفی ایدر ؛ بونک ایچون عینی زمانده هم معمار کی ، هم هیکل ، هم رسم ، هم ده موسیقیدر . شعرک بر بنه کوره کینمه سنی بیلدیکی بو مختلف شکللری انواع ادبیه دیدیکمز شعر نولرنده کوره بیلیر .

معماری ، هیکل و رسمک تمثیل ایندیکی شیئی صنعتلره ، شعرک « شپوبه » دنیلن نوعی تقابل ایدر . بونوع ، شعرک جوجقلیدر . شپوبه ، کوه زه ، تخمیل و جوجق تخمیل سی کی خارقه لرله مشبوع ، حیاتک ایلاک سنه لری کی توکنمک بیلمز بر صورتده اوزوندرد . موسیقی به تقابل ایدن نوع ادبی ، لیریک شهر در . شپوبه ، شیئی صنعتلر کی طبیعت و اونک خارقه لرینی ، تاریخ و اونک شرفلرینی ترسیم ایتمکدن حظ ایدر . لیریک شعر ، کوروشن عالم مدن ده دار اولمایان کوروشن عالمه یعنی بشر روخنه قاتلانیر . فقط طبیعت و بشری احاطه ایتمه دیکی ایچون انحصاری و نا تمامدر . مکمل نوع ، طبیعت و بشر دنیا سنی عینی سه .

نپانیده برلشدیره ن ، شعرلرک شعری اولان درامدر . آنجق الی مدنی ملنلرده چیچکلن بونوع ، بوتون احتراص ، هیجان و مجادله لرله هم تاریخی ، هم ده طبیعت و بشر روخنه نشر ایدر . صنعتک مختلف شکللردن ماعد ا بونلردن هر برینک اوچ دوره لی تاریخی بر انکشافلری واردرد . شرق صنعتی اساس اعتباریله رمزی (سه نیولیک) در . مجاز ، استعاره و کنایه لرلر خوشلانیر . یونان ادبیاتنک دوغروندن دوغرویه آکلاشیلان شاه اثرلرینک عکسنه اولارق شرق اثرلری تفسیره محتاج اولدقلری کیبی مختلف تفسیرلرده مستعددرلر . عینی زمانده ماده بی انقیاد آلتنه آلفه ده اقتدارلری یوقدر ؛ بواقندارسزلق بوتون شرق اثرلرنده کورولور . شکل و صراحتی وضوح و معنی استخفاقی نسبتنده قاریقانه و مدهش مبالغه به مفتوندر ؛ بوتون ایداعلرنده نامتناهیتهک و اولچوله مرلکی ترجیح ایدر .

آنادولوده علوی اعتقادلری

حرث تدقیق‌لری

- ۲ -

بعض محللرده بایلان مشاهدیه کورمه‌پوروکلر، بوکدن معمول آبا و دو قومه‌لردن ایسه کیهرلر . اولرنده قولاندقلری اشیاده بونلردن در . ارككلرك کیدکلری بوطور، دار باچالی ، طور باسزویازیکلرده اولدینی کی قیصا باچالیدر . قادینلر ، یاندن یارمالی آنتاری کیهر ، اوزرینه بر قوطه باغلار و آرقادن بوطلری اوزرینه بهرینک قنلرلی بر اوققه‌دن آزاوایان ایکی بوسکول صارقیتیرلر . بونلرک کیدیکی دون‌طوربالی وکنیش دکلدر . بویونلرینه ، آلتلرینه ، زینت آلتو- نلری دیزی حالنده قویارلر و باشلرنده بر جوق سارغیلر بولونغاز .

تورککلرده ایسه قادینلر اوچ اُنکلی انتاری کیهرلر . بونلرده دون ، اورتاسی بره یا فلاشاجق درجه‌ده طوربالی در . بو نوع شالواره (خولطه) ده نیروغایت کنیش اولور . بللرینه لوهوری (لاهوری) بر شال باغلارلر ، بوشالک بر اوجی آرقادن بر آز و مرف اولارق سارقار . باشلرینه (زوپینه) ده نلین امرام شکلنده بر خوتوز کیهرلر ، بونک اطرافنه زینت آلتونلری ربط ایدیلر و بو آلتونلرک بر قسی کوچک زنجیرلرله زلف و کاکل حالنده سارقار . اولی قادینلر اضله اولارق چکدن تپه‌ده دوغرو ، سوکرا آلتدن آرقایه دوغرو باشلرینه بزلر باغلارلر . او خارچنده و داخلنده بوسورتله دولاشیرلر . ارككلرك ده خصوصیتلری واردر ، از جمله (شالوار) لری کنیشدر و اکثریا کیدکلری قوماشلر بوکدن دکلدر . بو ایکی صنف خارچنده دیگر بر طاقم کویلر داها واردرکه بوراده قادینلر اولجه شهرلرده اولدینی کی فیستان وارککلر . اسکیجیلردن آلتیق شرطیله [۱] بانظول ، جکت ، پالطو کیهرلر و الخ .

لهجه نقطه نظرندن فرقله کلنجه بونلرک ده شاشیرجی بر وضعیتی واردر . بونلری ، شیوه ، کله و افاده فرقلری دییه آیراییلر . مثلا بوروکلرک تلفظ شیوه‌سی کالییر ، کیدییر ، شمدیجهک ، شمدیک ، کیده‌رز ، یاغایز ؛ تورککلرک ، کیدهک ، یاغاق ، هندیجیک ، دایشیریق ، ایسته‌مه یوخ طرز- نده‌در . بونلرک برنده کورولن بعض کله‌لر دیگرلرنده کوروله‌پور .

[۱] کویلورک ایله‌سی اسکیلردن انتخاب ایدرهک بیکینی طلب اتمه دکلرینی و بو حالک درجه‌سی کورمک ایسته‌یلر ، آنقره‌نک اسکی بدستان طرفلرنده کی دکانلرینه و یاخود بو کی مرکز لردن بازار محللرینه کیده‌ن سیار صایجیلرک سرکیلرینی زیارت ایتلیدرلر . بورالرده کی زاوللی کویلورلرده مع‌الاسف یاماسز برکییم و متان کورمک قابل اولاماشدر .

آنادولوده کی تورک عشیرت و اویماقلرنده آله ایدیلن ایل بیلکیتسه کیرمه‌دن اول بوراده اهمیتلی عد ایتدیکم بر نقطه‌یه تماس ایتک ایسترم . عجباً مختلف اوروغ و اویماقلرده کورولن عمومی و مشترک اوصاف و احوال اعتباریله بونلری بر تصنیفه تابع طومق و مثلاً بر طاقم اویماقلری (بوروک) نامی ایله ، دیگر بر قسنی (تورکن) نامی ایله و الخ ... داها عمومی عنوانلر آلتنده طوبلامق ممکنیدر ؟ بو نقطه اوزرنده لزومی قدار نوقف اتمه‌دن یالکز آنادولو کویلرنده کورولن ظاهری اُشکاله باقیلارق بر حکم و بریله‌جک اولورسه بویله بر تصنیفک امکاتی قبول ایتک و حتی داها ایلری کیدیلرک بونی ضروری عد ایتک اعجاب ایدر .

چونکه آما وطنده بر طاقم عشیرتلر ، اوروغلر واردرکه (مثلاً : بایات ، آفشار ، قارغین ، خارماندالی ، کیکل ، تحتاجی اوروغلری کی) بونلر ، کندیلرینک (تورکن) اولدقلری سویلرلر .

سوکرا دیگر بر قسم اوروغلر داها واردرکه (مثلاً : قارا کیکلی ، قارا تکلی ، بورهاتلی ، طرازی ، یاغی باصان ، عربلی ، صاری کیکلی ، چینی کی) بونلر ، کندیلرینک (بوروک) اولدقلری سویلرک درلر . بونلر خارچنده ، برده کرک سیالرینک و تلبس طرز لری و کرک اوراق تفک سجه و لهجه فرقلرینک دلالتیله مختلف تورک اولوس و بویلرینک احفادی اولدقلری آکلاشیان کویلر واردرکه بونلر ، دیگرلرینه نسبتله اکثریتی تشکیل ایدرلر و عمومی حیاتلرنده ده بر تکامل و شهریلکله دوغری بر تمایل کورولمکده در . بو اعتباریله بونلرک داها اولدن کویلر برلشمش اولدقلری و احتمال بو سبيله منسوب اولدقلری بوی و اویماقلری اونوتمش بولوندقلری ظن ایدیلر بیلر .

بونلر کندیلرینک (تورکن) و یا (بوروک) عنوانلری ایله آکیدقلری دورلری خاطر لاما بولرلر . و کندیلرینه یالکز (تورک) دیمکله اکتفا ایدیبولرلر . بو صورتله اوجینگی بر تورک صنفک موجودیتی موضوع بحث اولوپوردیمکدر .

آنادولو تورکنک بالذات کندی آراسنده یاشایان بو اوجلی تلقی ، دورغون بر صو اوزرینه بیریکن بر نوز طبقه‌سی کیدر .

بونک سطحیلکته دقت اتمه‌یلر ، بویله بر یا کلشفه رواج و بره‌جک داها بر جوق آلدایجی (کورونوش) لک تاثیر آلتنده قالا بیلرلر .

بو آلدایجی کورونوشلر حقنده کوچوک بر فکر ویرمک ایچون تلبس ، لهجه ، سجه کی تمایز و تخالف موضوعی اولاییله‌جک جهتلردن بر قاج مثال ویرلم :

یونان صنعتنده ایسه سه‌نولک برخی دوغروندن دوغرویه افاده طوتار . اوحالده‌که روح ، تماماً بر شکل و صورت اولیق درکه‌سنه قدار اینر . فقط بوسک و همان فوق‌البشر اولان بوسنتک کمالی دخی شرق صنفک تام‌عکسی اولدیفندن بر ضد و کمال سزافدر . چونکه بوراده روح ، ماده‌یه اوقدار حلول ایدره‌که نهایت ماده‌دن تفریق ایدیلر من بر حاله یعنی خارجی شکله و فیزیک کوزه‌لکله فدا ایدیلرک بر درجه‌یه‌کلر . آسیای صنفک شکل و صورتسز سپیریتوالیزمندن ده‌آز مهم اولمایان بونقیصه ، خرسیتان صنعتنده اصلاح اولونور . یونانلرک مرئی دنیا ایچنده قایب ایتدکلری صنعتی خرسیتانلق اوزوطنی اولان ایدره‌ال عالمه چاغیرر . کوزه‌لک فکر ایچیلک تاثیریه روحانیتیه‌رک فیزیک کوزه‌لک پرستشکارلنی برینه اخلاق ، صفوت و قدسیت کوزه‌لکی یعنی (و نوس) . عبادت برینه (مریم) . عبادت قائم اولشددر . خرسیتان یاخود رومانیتیک صنعت ، فیزیک کوزه‌لکی خارج بر اقایوب یالکز بونی متعال کوزه‌له تابع قیلار .

ایندی مادی صورت اخلاق ایدره‌اله مطابق اولادیفندن الک مکمل شاه‌آئرلر خرسیتان صنعتکارینی تطمین ایدره‌من . تخیل ایتدیکی مریم ، روحانی کوزیله کورورکی اولدینی ابدی مأوالر ، آقوردلرینی روحیله دویدینی سماوی موسیقی ، برکله ایله کندیسنه ایدره‌ال یاغی ایسته‌دیکی لاهوتی حیات الک مکمل صنعت آئرلردن ده‌آز کوزه‌لدر ؛ نه هیکل تراش مقاری ، نه رسام فورجه‌سی نه شاعر قلمی بو کوزه‌لکله تر جان اولاماز . خرسیتان صنعتی بوسورتله کندیسندن نومید اولارق شکل و صورتی استخفافه و رومانیتیزمک وصف ممیزی و عینی زمانده نقیصه‌سی اولان مفرط بر سپیریتوالیزمه قدار وارمیشدر .

کندیسینی ملهم ایدره‌ال الهامک نغمه‌سی آلتنده‌اله ایله عینیتنه اینانه بیلن انسان ، ایدره‌اله مادی بر صورت ویرمک موضوع بحث اولدینی زمان کندی هیچلکنی پک قولای آکلادی و ایسته‌دین بوسورتله صنعتدن صدور ایتدی . ابتدائی صنعتک اساس اعتباریله دینی ، و طبیعی دینک اساس اعتباریله صنعتکار اولماسی بو سببندر . پترستک ، دینی صنعتیله ربط ایدره‌ن بر شیرازه‌در . دین ، کندی شعورینه احب اولونجه صنعتدن آیریلدی و بونلری دفع ایتدی . بوترقی ، موسانک دینی ایله وجود بولدی . نوارت ، پترستکی محکوم ایدره‌ن ؛ چونکه نامتناهینک ماده واسطه‌سیله افاده‌سنک انسان ایچون امکانسز تلقی ادراک ایتشددر . هر درلو آله رسم و صورتلری منع ایدره‌ن ؛ زیرا ایدره‌ال ، کندندن غیری هیچ بر صورتیه مطابق دکلدر .

یالکز بودین ، کورونه‌مزی تصور ایتکده بزی منع ایتکله اونی تصور ایتکندن ده بزی منع ایتش دکلدر . خارجی صورتی یاساق ایتک ایچون مخیله‌نک کندیسینی ده چالیشمقدن و روحی ایدره‌الره دولدورمقدن منع ایتکله قدار و ارماز . چونکه بونی تماماً منع ایدره‌مه‌سی کندیسینک ده من حیث‌الاساس تصورندن باشقه برشی اولادیفندن در . نامتناهی بی تصور ایتک : ایسته‌صنعت ! . عینی نامتناهی بی دنیادن آیری و شخصی بر وارلق کی تصور ایتک : ایسته‌دین ! ..

مصطفی شکیب